Izdevējs: Nacionālā kultūras mantojuma pārvalde
Veids: vispārīgais administratīvais akts
Numurs: NKMP/2023/14.2-07/5822
Pieņemts: 10.08.2023.
Stājas spēkā: 16.08.2023.

Publicēts:
Latvijas Vēstnesis, 156, 15.08.2023.
OP numurs: 2023/156.13

Nacionālās kultūras mantojuma pārvaldes
vispārīgais administratīvais akts Nr. NKMP/2023/14.2-07/5822

Kuldīgā 2023. gada 10. augustā

Valsts nozīmes mākslas pieminekļa izmantošanas un saglabāšanas norādījumi

Norādījumi izdoti Valsts aizsargājamo kultūras pieminekļu sarakstā iekļauta Kuldīgas novada valsts nozīmes mākslas pieminekļa izmantošanai un saglabāšanai.

Adresāts: valsts nozīmes mākslas pieminekļa vai tā daļas īpašnieks (valdītājs).

Pamatojums: Norādījumi izdoti, pamatojoties uz likuma "Par kultūras pieminekļu aizsardzību" 5. pantu un Ministru kabineta 26.10.2021. noteikumiem Nr. 720 "Kultūras pieminekļu uzskaites, aizsardzības, izmantošanas un restaurācijas noteikumi", nosakot kultūras pieminekļa, tā teritorijas un aizsardzības zonas uzturēšanas režīmu un saimnieciskās darbības ierobežojumus, kā arī darbības, kuras var veikt bez Nacionālās kultūras mantojuma pārvaldes (turpmāk tekstā - Pārvaldes) atļaujas, lai novērstu saglabājamo un aizsargājamo kultūrvēsturisko vērtību iznīcināšanu vai bojāšanu, kā arī pamatojoties uz Administratīvās atbildības likumu, un 2022. gada 23. decembra Kultūras ministrijas rīkojumu Nr. 2.5-1-202, publicētu Latvijas Republikas oficiālajā izdevumā "Latvijas Vēstnesis" 2022. gada 29. decembrī, pieejams https://www.vestnesis.lv/op/2022/252.3.

Kultūras pieminekļa statuss: mākslas piemineklis iekļauts Valsts aizsargājamo kultūras pieminekļu sarakstā kā valsts nozīmes mākslas piemineklis. Mākslas piemineklim noteikts uzturēšanas režīms, informācija pieejama https://mantojums.lv/.

Norādījumi attiecināmi uz valsts nozīmes mākslas pieminekli:

Valsts aizsardzības Nr.	Nosaukums	Adrese
3599	Kāpnes	Kuldīgas novads, Ēdoles pagasts, Lielīvandes muižā

Valsts nozīmes pieminekļa saglabājamās vērtības: Atbilstoši Ministru kabineta 26.10.2021. noteikumu Nr. 720 "Kultūras pieminekļu uzskaites, aizsardzības, izmantošanas un restaurācijas noteikumi" (turpmāk - Noteikumi Nr. 720) 18.11. punktā noteiktajam, kultūras pieminekļa saglabājamās vērtības ir iekļautas Valsts aizsargājamo kultūras pieminekļu reģistrā, kurš ir pieejams kultūras mantojuma pārvaldības informācijas sistēmā "Mantojums" https://mantojums.lv.

Saskaņā ar Noteikumu Nr. 720 21. punktā noteikto, kultūras pieminekļa saglabājamās vērtības reģistrā precizē Pārvalde.

Saglabājamo vērtību precizēšanu Pārvalde veic esošā aizsargājamā objekta ietvaros, ja veiktie precizējumi nemaina kultūras pieminekļa vērtības grupu un ja iestājies vismaz viens no šādiem gadījumiem: saņemti jauni izpētes, arhitektoniski mākslinieciskās inventarizācijas materiāli; aktualizēta vērtību apzināšana; veikta kultūras pieminekļa atjaunošana, konservācija, restaurācija, pārbūve; kultūras piemineklim konstatēti neatgriezeniski bojājumi; iesniegts kultūras pieminekļa īpašnieka (valdītāja) pamatots ierosinājums saglabājamo vērtību precizēšanai.

Pārvaldes izvirzītās prasības:

1. Mākslas pieminekļa uzturēšanas režīms:

1.1. Mākslas pieminekli ir aizliegts iznīcināt. Fiziskajām un juridiskajām personām jānodrošina, lai tiktu saglabāts mākslas piemineklis, kas ir to īpašumā (valdījumā). Valsts īpašumā esošo mākslas pieminekļa saglabāšanu nodrošina tā valdītājs.

1.2. Mākslas pieminekļa īpašnieka (valdītāja) pienākums ir: ievērot likumus un citus normatīvos aktus, kā arī Pārvaldes norādījumus par mākslas pieminekļa izmantošanu un saglabāšanu; informēt Pārvaldi par katru bojājumu, kas radies īpašumā (valdījumā) esošajam mākslas piemineklim; laikus informēt Pārvaldi par būvniecības iecerēm un jebkuru saimniecisko darbību, kas pārveido mākslas pieminekli.

1.3. Mākslas pieminekli izmanto tā sākotnējai funkcijai vai kultūras, izglītības, zinātnes, tūrisma, saimnieciskiem vai citiem mērķiem tā, lai tiktu saglabāts mākslas piemineklis.

1.4. Lai nodrošinātu mākslas pieminekļa uzturēšanu un saglabāšanu, īpašniekam (valdītajam) savlaicīgi un regulāri jāveic mākslas pieminekļa vizuālā apskate, lai noskaidrotu iespējamos bojājumus.

1.5. Mākslas pieminekļa uzturēšanu, konservāciju, remontu un restaurāciju veic pieminekļa īpašnieks (valdītājs) par saviem līdzekļiem.

2. Saimnieciskās darbības ierobežojumi:

2.1. Mākslas pieminekļa pārveidošana vai tās oriģinālo daļu aizstāšana ar jaunām daļām pieļaujama tikai tad, ja tā ir labākā iespēja, kā saglabāt mākslas pieminekli, vai arī tad, ja pārveidojuma rezultātā nepazeminās mākslas pieminekļa vērtība.

2.2. Mākslas pieminekļa konservācijā, remontā un restaurācijā lieto oriģinālam un vēlāku laiku vērtīgiem uzslāņojumiem atbilstošus un ar tiem saderīgus materiālus.

2.3. Ja paredzēti mākslas pieminekļa pārveidošanas darbi, kas rada izmaiņas mākslas pieminekļa saglabājamajās vērtībās, nepieciešams saņemt Pārvaldes atļauju izpētes, konservācijas vai restaurācijas darbiem. Darbus drīkst veikt tikai kompetenta speciālista vadībā, kura kompetenci pamato atbilstošs kvalifikāciju apliecinošs dokuments.

2.4. Pārvalde mākslas pieminekļa īpašniekam (valdītājam) izsniedz darbu atļauju, pamatojoties uz iesniegumu, kurā norādīta paredzamā darbu vieta, apjoms un izpildīšanas veids. Atļauju izsniedz pēc veicamo darbu dokumentācijas (atkarībā no darbu rakstura un apjoma - vizuālās fiksācijas dokumentu, projekta, apraksta un metodikas) izvērtēšanas.

2.5. Par mākslas pieminekļa aizsardzības noteikumu pārkāpšanu var tikt piemērota administratīvā atbildība.

3. Darbības, kuras var veikt bez Pārvaldes atļaujas:

3.1. Mākslas pieminekļa kopšana, uzturēšana un cita saimnieciskā darbība, kas tiek veikta, izmantojot oriģinālam atbilstošus materiālus un tehnoloģiju, nepārveidojot mākslas pieminekļa saglabājamās vērtības.

4. Citi noteikumi:

4.1. Ja īpašnieks atsavina valsts nozīmes mākslas pieminekli, valstij ir pirmpirkuma tiesības. Lēmumu par valsts pirmpirkuma tiesību izmantošanu vai atteikšanos no tām pieņem Pārvalde.

4.2. Valsts nozīmes mākslas pieminekli var atsavināt, ja par nodomu to atsavināt īpašnieks ir paziņojis Pārvaldei un nākamais tā īpašnieks ir iepazinies ar Pārvaldes izdoto vispārējo administratīvo aktu valsts nozīmes mākslas pieminekļa izmantošanai un saglabāšanai.

4.3. Ja, atsavinot valsts nozīmes pieminekli, īpašnieks konstatē aizdomīga darījuma pazīmes, tas ir, darījumu vai darbību ar kultūras pieminekļiem, kas rada aizdomas, ka tajā iesaistītie līdzekļi ir tieši vai netieši iegūti noziedzīga nodarījuma rezultātā, tai skaitā, līdzekļiem, kuri pieder personai vai kurus tieši vai netieši kontrolē persona, kura ir iekļauta uz Starptautisko un Latvijas Republikas nacionālo sankciju likuma pamata Ministru kabineta sastādītajā sankciju subjektu sarakstā (https://sankcijas.fid.gov.lv/), vai saistīti ar terorisma un proliferācijas finansēšanu vai šādu darbību mēģinājumu, īpašnieks par to nekavējoties ziņo Finanšu izlūkošanas dienestam (https://www.fid.gov.lv/lv), informāciju iesniedzot Finanšu izlūkošanas datu saņemšanas un analīzes sistēmā. Īpašnieks informē Pārvaldi par to, ka šāds ziņojums ir iesniegts Finanšu izlūkošanas dienestā, sniedzot vispārīgu darījuma aprakstu.

5. Apstrīdēšanas kārtība:

5.1. Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 70. panta pirmo daļu Administratīvais akts stājas spēkā ar brīdi, kad tas paziņots adresātam;

5.2. Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 76. panta pirmo un otro daļu, 77. pantu un 79. panta pirmo daļu

Administratīvo aktu var apstrīdēt viena mēneša laikā no tā spēkā stāšanās dienas Pārvaldes vadītājam, iesniedzot iesniegumu Nacionālajā kultūras mantojuma pārvaldē Mazajā Pils ielā 19, Rīgā, LV-1050; pasts@mantojums.lv.

Kurzemes reģionālās nodaļas vadītāja,
galvenā valsts inspektore *E. Orna*

© Oficiālais izdevējs "Latvijas Vēstnesis"